

บทบรรณาธิการ

เรียงตามข้อสอบเน

เล่ม 11

#เคียงคู่ความสำเร็จ

วิพากษ์

ข้อ 3

ศาลชั้นต้นออกหมายแจ้งวันนัด ให้คู่ความมาตีราคาที่ดินพิพาท ตามคำสั่งของศาลอุทธรณ์ภาค 8 ถึงวันนัด โจทก์และจำเลยมาศาล จำเลยแถลงว่าจะไปติดต่อสำนักงานที่ดินเพื่อประเมินราคาที่ดินพิพาทและจะนำมาแสดงต่อศาลในนัดหน้า ศาลชั้นต้นอนุญาตให้เลื่อนออกไป นัดตีราคาที่ดินพิพาทถึงวันนัด คู่ความไม่มาศาล ศาลชั้นต้นส่งสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์ภาค 8 เพื่อดำเนินการต่อไป ดังนี้ ศาลอุทธรณ์ภาค 8 จะมีคำสั่งว่าจำเลยเพิกเฉยไม่ดำเนินคดีภายในเวลาที่ศาลกำหนด อันเป็นการทิ้งฟ้องอุทธรณ์ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 107/2560

โจทก์ฟ้องว่าโจทก์เป็นผู้มีสิทธิ์ครอบครองที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 ก.) เลขที่ 193 โดยรับซื้อฝากจากจำเลย ซึ่งไม่ไถ่คืนภายในกำหนด จำเลยไม่มีสิทธิ์อาศัยอยู่ในที่ดินของโจทก์ ขอให้บังคับจำเลยและบริวารออกจากที่ดินพิพาท ห้ามจำเลยและบริวารยุ่งเกี่ยวกับที่ดิน เป็นคดีที่มีคำขอให้ปลดเปลื้องทุกข์ อันไม่อาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ หรือคดีไม่มีทุนทรัพย์ แต่เมื่อจำเลยให้การว่าโจทก์ยินยอมให้จำเลยขยายระยะเวลาไถ่คืน จำเลยมีสิทธิ์ครอบครองที่ดินพิพาทโจทก์ไม่มีสิทธิ์ขับไล่จำเลยและบริวาร ย่อมเป็นการโต้แย้งสิทธิ์ครอบครองในที่ดินพิพาทว่าเป็นของจำเลย จึงเปลี่ยนเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิ์ครอบครองในที่ดินนั้นเป็นคดีมีทุนทรัพย์ตามราคาที่ดินพิพาทมิใช่คดีที่มีคำขอให้ปลดเปลื้องทุกข์อันไม่อาจคำนวณเป็นราคาเงินได้อีกต่อไป ซึ่งจำเลยต้องเสียค่าขึ้นศาลในชั้นอุทธรณ์อย่างคดีมีทุนทรัพย์ กรณีจำต้องตีราคาที่ดินพิพาท เพื่อพิจารณา

ว่าคดีต้องห้ามอุทธรณ์ในข้อเท็จจริงหรือไม่ เมื่อจำเลยต้องเสียค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ในทุนทรัพย์เท่าใด เมื่อจำเลยเป็นฝ่ายอุทธรณ์จำเลยย่อมอยู่ในฐานะเป็นโจทก์ชั้นอุทธรณ์ และเมื่อจำเลยแถลงต่อศาลชั้นต้นว่า จะไปติดต่อสำนักงานที่ดินเพื่อประเมินราคาที่ดินพิพาทและนำมาแสดงต่อศาลในนัดหน้า จำเลยย่อมต้องทราบแล้วว่าการตีราคาที่ดินพิพาทเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น ตามคำสั่งของศาลอุทธรณ์ภาค 8 แต่จำเลยไม่มาศาลเพื่อตีราคาที่ดินพิพาท ถือว่าเป็นการเพิกเฉยไม่ดำเนินคดีภายในเวลาที่ศาลเห็นสมควรกำหนดเป็นการทิ้งฟ้องอุทธรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 174(2) ประกอบมาตรา 246

ข้อ 5

ในคดีที่มูลความแห่งคดีเป็นการชำระหนี้อันไม่อาจแบ่งแยกได้ หากผู้อุทธรณ์ได้ยื่นอุทธรณ์ แยกกัน ต่างเสียค่าธรรมเนียมศาลซึ่งเมื่อรวมกันแล้วมีจำนวนสูงกว่าที่ต้องชำระในกรณียื่นอุทธรณ์ร่วมกัน ศาลอุทธรณ์ต้องคืนค่าธรรมเนียมศาลส่วนที่เสียเกิน
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8622/2559

ในชั้นอุทธรณ์และฎีกา จำเลยและจำเลยร่วมต่างยื่นอุทธรณ์และฎีกาแยกกัน โดยต่างเสียค่าขึ้นศาลในส่วนของตนแต่เนื่องจากมูลความแห่งคดีเป็นการชำระหนี้อันไม่อาจแบ่งแยกได้ เมื่อรวมค่าขึ้นศาลในชั้นอุทธรณ์และฎีกา ที่จำเลยและจำเลยร่วมเสียแยกกันมาเป็นจำนวนที่สูงกว่าค่าขึ้นศาลที่ต้องชำระในกรณีที่ยื่นอุทธรณ์หรือฎีการ่วมกัน จึงต้องคืนค่าขึ้นศาลในชั้นอุทธรณ์และฎีกาส่วนที่เกินให้แก่จำเลยและจำเลยร่วมตามส่วน ทั้งนี้ เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา 150 วรรคท้าย

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง คดีนี้ทุนทรัพย์ที่พิพาทในชั้นอุทธรณ์ และฎีกา 4,200,674.46 บาท ต้องเสียค่าขึ้นศาลชั้นศาลละ 8,413 บาท ในชั้นอุทธรณ์ จำเลยเสียค่าขึ้นศาล 8,413 บาท และจำเลยร่วมเสียค่าขึ้นศาล 7,999 บาท จึงต้องคืน ค่าขึ้นศาลส่วนที่เสียเกินมาให้แก่จำเลย 4,206.50 บาท และให้แก่จำเลยร่วม 3,792.50 บาท ส่วนในชั้นฎีกาจำเลยและจำเลยร่วมต่างเสียค่าขึ้นศาลคนละ 7,999 บาท จึงต้องคืนค่าขึ้นศาลส่วนที่เสียเกินมาให้แก่จำเลยและจำเลยร่วมคนละ 3792.50 บาท

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6099/2560

จำเลยประกอบธุรกิจห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ ต้องให้ความสำคัญด้านบริการ ทั้งเรื่องสินค้า ความปลอดภัยและความสะดวกสบาย เพื่อสร้างความพึงพอใจให้ลูกค้า มาใช้บริการและซื้อสินค้าอันจะส่งผลต่อรายได้ของจำเลย โดยเฉพาะการบริการ เกี่ยวกับสถานที่จอดรถ ดังนั้น จำเลยย่อมมีหน้าที่ดูแลและรักษาความปลอดภัย ทรัพย์สินของลูกค้าที่มาใช้บริการรวมถึงรถยนต์ของลูกค้าที่นำมาจอดบริเวณลานจอดรถด้วย แต่จำเลยมิได้จัดให้มีพนักงานรักษาความปลอดภัยเพื่อดูแลทรัพย์สินของลูกค้าและไม่มีมาตรการในการระมัดระวังมิให้คนร้ายเข้ามาลักทรัพย์ของลูกค้า คงมีเพียงกล้องวงจรปิดที่ใช้บันทึกภาพรถยนต์ที่ผ่านเข้าออกเท่านั้น การกระทำของ จำเลยจึงเป็นการกระทำโดยประมาทปราศจากความระมัดระวัง จำเลยต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ จำเลยทำประกันภัยความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอกกับจำเลยร่วมไว้ โดยกรมธรรม์ดังกล่าวระบุความรับผิดชอบในเรื่องความเสียหายของผู้มาเยือนในข้อ 4.8 ว่า ความเสียหายต่อทรัพย์สินจากผลกระทบส่วนบุคคล (รวมถึงยานพาหนะและส่วนที่เกี่ยวข้อง) ครอบคลุมโดยกรมการ ผู้มาเยือนและลูกจ้างของผู้เอาประกันภัย ซึ่งความเสียหายดังกล่าวหมายความรวมถึงความสูญหายด้วยตามนิยามศัพท์ข้อ

11.11 โดยจำเลยไม่ได้นำสืบหักล้างให้เห็นว่าเงื่อนไขความรับผิดชอบแรกที่ระบุในกรมธรรม์ประกันภัยไม่ถูกต้องอย่างไร จำเลยร่วมจึงต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลย จำเลยร่วมเป็นเพียงผู้รับประกันภัยจากจำเลยมีความผูกพันที่จะร่วมรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความวินาศภัยอันเกิดขึ้นตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในกรมธรรม์เท่านั้นไม่ใช่ผู้ทำละเมิดหรือต้องร่วมรับผิดชอบกับผู้ทำละเมิดอย่างลูกหนี้ร่วม เมื่อกรมธรรม์ประกันภัยมิได้กำหนดเวลาชำระหนี้ไว้ตามวันแห่งปฏิทินและโจทก์มิได้ทวงถามให้จำเลยร่วมชำระหนี้ จึงยังถือไม่ได้ว่าจำเลยร่วมตกเป็นผู้ผิดนัดก่อนโจทก์ฟ้องคดี โดยจำเลยร่วมต้องรับผิดชอบใช้ดอกเบี้ยนับแต่วันที่จำเลยขอให้หมายเรียกจำเลยร่วมเข้ามาในคดีตาม ป.วิ.พ. มาตรา 57 (3) ปัญหาเรื่องการกำหนดความรับผิดชอบเกินกว่าความรับผิดชอบตามกฎหมายเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 142 (5)

อนึ่ง คดีนี้จำเลยและจำเลยร่วมซึ่งเป็นคู่ความร่วมในคดีที่มีมูลความแห่งคดีเป็นการชำระหนี้อันไม่อาจแบ่งแยกได้โดยจำเลยและจำเลยร่วมต่างยื่นอุทธรณ์และฎีกาแยกกัน ต่างเสียค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกา เมื่อรวมกันแล้วมีจำนวนสูงกว่าที่จำเลยและจำเลยร่วมจะต้องชำระในกรณียื่นอุทธรณ์และฎีการ่วมกัน กรณีจึงต้องด้วย ป.วิ.พ. มาตรา 150 วรรคห้า ที่จะต้องมีคำสั่งคืนค่าขึ้นศาลส่วนที่เกินแก่จำเลยและจำเลยร่วม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9201/2560

จำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 2 กับจำเลยที่ 3 ต่างยื่นฎีกาแยกกัน โดยเสียค่าขึ้นศาลมาแต่ละฎีกา เนื่องจากจำเลยทั้งสามเป็นจำเลยร่วมในคดีที่มีมูลความแห่งคดีเป็นการ

ชำระหนี้อื่นไม่อาจแบ่งแยกได้ เมื่อรวมกันแล้ว มีจำนวนสูงกว่าที่จำเลยทั้งสาม ต้องชำระในกรณียื่นฎีการ่วมกัน กรณีต้องด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 150 วรรคห้า ที่ศาลฎีกาจะต้องส่งคืนค่าขึ้นศาลส่วนที่เกินแก่จำเลยที่ 1 และ จำเลยที่ 2 กับจำเลยที่ 3 ตามส่วนของค่าขึ้นศาลชั้นฎีกาที่จำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 2 และจำเลยที่ 3 ได้ชำระเกินไป

ในคดีที่มูลความแห่งคดีเป็นการชำระหนี้ซึ่งแบ่งแยกจากกันมิได้ จำเลย คนหนึ่งได้ยื่นอุทธรณ์และได้นำเงินค่าธรรมเนียมศาลซึ่งจะต้องใช้แก่โจทก์มา วางศาลครบถ้วนแล้ว หากจำเลยอีกคนหนึ่งยื่นอุทธรณ์ไม่จำเป็นต้องนำเงิน ค่าธรรมเนียมศาลซึ่งต้องใช้แก่โจทก์มาวางศาลพร้อมอุทธรณ์นั้นอีก
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2172/2559

โจทก์ทั้งสองฟ้องจำเลยที่ 3 ให้ร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ในฐานะนายจ้าง หรือ ตัวการของจำเลยที่ 1 และในฐานะเป็นผู้มีหน้าที่ในการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ รวมทั้งการวิศวกรรมจราจรในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็น ผู้ร่วมกระทำละเมิดด้วย ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยที่ 3 ร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ใน ในฐานะเป็นผู้มีหน้าที่ควบคุมจัดให้มีเครื่องหมายและสัญญาณจราจรในบริเวณที่ก่อสร้าง เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่การจราจร และไม่ได้ควบคุมให้เกิดความปลอดภัย ดังกล่าว อันเป็นผู้ร่วมกระทำละเมิดต่อโจทก์ มูลความแห่งคดีเป็นการชำระหนี้ซึ่ง แบ่งแยกจากกันมิได้ เมื่อจำเลยที่ 1 ได้ยื่นอุทธรณ์และได้นำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งต้อง ใช้แก่โจทก์ทั้งสองตามคำพิพากษามาวางศาลครบถ้วนแล้ว จึงมีผลให้จำเลยที่ 3 ซึ่งเป็นจำเลยร่วมกับจำเลยที่ 1 ด้วย แม้จำเลยที่ 3 มิได้ยื่นอุทธรณ์ฉบับเดียวกับ จำเลยที่ 1 โดยแยกยื่นอุทธรณ์ต่างหาก จำเลยที่ 3 ก็ไม่จำเป็นต้องนำเงิน

ค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่โจทก์ทั้งสองมาวางศาลพร้อมอุทธรณ์นั้นอีก
อุทธรณ์ของจำเลยที่ 3 จึงเป็นอุทธรณ์ที่ชอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา 229

**BANGKOK
LAW**

#เคียงคู่ความสำเร็จ

วิอาญา

ข้อ 2

ความผิดอาญาที่ผู้เสียหายถูกทำร้ายถึงตาย บิดามารดาของผู้ตาย มีสิทธิยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทน (ค่าขาดไร้อุปการะ) แทนบุตรผู้ตายในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 44/1 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8658/2560

สิทธิในการได้รับค่าขาดไร้อุปการะที่โจทก์ร่วมซึ่งเป็นมารดาผู้ตายกับเด็กหญิง ธ. และเด็กชาย อ. บุตรทั้งสองของผู้ตายจะเรียกจากผู้ทำละเมิดเป็นสิทธิเฉพาะตัวของแต่ละคน โจทก์ร่วมเป็นอย่า มิใช่ผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้แทนเฉพาะคดีของบุตรทั้งสองของผู้ตาย อันจะถือได้ว่ามีสิทธิยื่นคำร้องในนามบุตรของผู้ตายได้ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 56 ประกอบกับ ป.วิ.อ. มาตรา 15 ทั้งมารดาของบุตรทั้งสองของผู้ตายยังมีชีวิตอยู่ โจทก์ร่วมยอมไม่มีสิทธิเรียกค่าขาดไร้อุปการะแทนบุตรทั้งสองของผู้ตายได้ คงมีสิทธิเฉพาะในส่วนของตนเองเท่านั้น ที่ศาลชั้นต้นรับคำร้องของโจทก์ร่วมในส่วนที่โจทก์ร่วมขอให้จำเลยทั้งสามชำระค่าขาดไร้อุปการะแทนบุตรทั้งสองของผู้ตายด้วย จึงไม่ชอบ ปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยให้ถูกต้องได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบ มาตรา 225

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 356/2559

คำร้องขอให้บังคับจำเลยทั้งหกร่วมกันชดใช้ค่าสินไหมทดแทนของโจทก์ร่วม ซึ่งถือเป็นคำฟ้อง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง บรรยายว่า ก่อนผู้ตาย ตายได้อยู่กินฉันสามีภริยากับ ส. ซึ่งปัจจุบันได้เลิกร้างกันก่อนผู้ตายถึงแก่ความตาย ประมาณ 1 ปี มีบุตรด้วยกัน 2 คน คือเด็กชาย น และเด็กชาย ก. โดยก่อนตาย ผู้ตายมีหน้าที่ในฐานะบิดาเลี้ยงดูแลดูตลอดจนส่งเสียให้การศึกษาแก่บุตรทั้งสอง การร่วมกันทำละเมิดของจำเลยทั้งหกเป็นเหตุให้บุตรทั้งสองของผู้ตายต้องขาดไร้อุปการะ ทำให้โจทก์ร่วมต้องรับภาระหน้าที่เลี้ยงดูผู้เยาว์ทั้งสองแทนผู้ตายต่อไป โจทก์ร่วมขอคิดค่าขาดไร้อุปการะเป็นเงิน 500,000 บาท อันมีความหมายพอเข้าใจได้ว่า เด็กชาย น. และเด็กชาย ก. บุตรผู้ตายประสงค์จะขอเรียกค่าสินไหมทดแทนเป็นค่าขาดไร้อุปการะด้วยก็ตาม แต่เด็กชาย น. และเด็กชาย ก. มีอายุ 9 ปี และ 5 ปี ตามลำดับ เป็นผู้เยาว์ ย่อมไม่อาจยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยทั้งหกร่วมกัน ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนด้วยตนเองได้ ต้องให้ผู้แทนโดยชอบธรรมเป็นผู้ยื่น คำร้องดังกล่าวแทน เมื่อโจทก์ร่วมเป็นเพียงบิดาของผู้ตาย โจทก์ร่วมจึงไม่ใช่ ผู้แทนโดยชอบธรรมของเด็กชาย น. และเด็กชาย ก. ที่จะยื่นคำร้องขอให้บังคับ จำเลยทั้งหก ร่วมกันชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเด็กชาย น. และเด็กชาย ก. ได้ โจทก์ร่วมจึงไม่มีสิทธิที่จะเรียกค่าขาดไร้อุปการะแทน เด็กชาย น. และเด็กชาย ก. บุตรผู้ตาย

ข้อ 5

ศาลชั้นต้นตรวจคำฟ้องแล้วเห็นว่า การกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิดตามฟ้อง พิพากษายกฟ้อง ศาลอุทธรณ์เห็นว่าคำฟ้องไม่ปรากฏลายมือชื่อผู้เรียงและเขียน พิพากษายืน โจทก์ฎีกาไม่ได้
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2785/2561

ศาลชั้นต้นตรวจคำฟ้องของโจทก์แล้ว เห็นว่า การกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิดตามฟ้อง พิพากษาให้ยกฟ้อง ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ เห็นว่า ฟ้องโจทก์มีเพียงลายมือชื่อโจทก์ ไม่ปรากฏลายมือชื่อผู้เรียง และผู้เขียนหรือพิมพ์ จึงเป็นฟ้องที่ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา 158 (7) และล่วงเลยเวลาที่จะสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา 161 วรรคหนึ่ง เพราะศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์แล้วเมื่อฟ้องโจทก์ไม่ถูกต้องตามกฎหมายและล่วงเลยเวลาที่จะแก้ไข จึงไม่อาจพิจารณาและลงโทษตามฟ้องได้ พิพากษายืน ผลเท่ากับศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษายกฟ้อง โจทก์จึงฎีกาไม่ได้ทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 220

ข้อ 8

คดีอาญา คำเบิกความของจำเลย สามารถรับฟังประกอบพยานหลักฐานอื่นของโจทก์ที่น่าสืบได้
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4871/2561

จำเลยเบิกความตอบพนักงานอัยการโจทก์ถามค้าน ยอมรับว่า จำเลยไม่เคยได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนจากนายทะเบียนท้องที่ เจือสมกับคำฟ้องและข้อนำสืบของโจทก์ในข้อที่ว่า จำเลยมีและพาอาวุธปืนยาวในวันเกิดเหตุ

โดยมิชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งคำเบิกความของจำเลยดังกล่าวนอกจากจะชี้ยันจำเลยได้
แล้ว ยังสามารถรับฟังประกอบพยานหลักฐานอื่นของโจทก์ที่น่าสืบได้อีก ตาม ป.วิ.อ.

มาตรา ๒๓๓ วรรคสอง

**BANGKOK
LAW**

#เคียงคู่ความสำเร็จ

